

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Финална публикация

Редактори
Уастейн Берт
Ахтен Март
Мойарт Лисбет

KA2 Strategic Partnerships for school education

Exchange of Good Practices

Съдържание

Въведение	6
Партньори	7
Galileo Progetti.....	7
Асоциация Mesezene.....	7
Детска градина №37 „Вълшебство“	7
Centro Social de Soutelo	8
Училищен инспекторат на окръг Сату Мапе	8
ARCA Cooperativa Sociale	9
Частното предучилищно заведение Montessori IQ Corner	9
Брюкселският университет за приложни науки и изкуства "Еразъм"	10
Доклади за отделните страни	11
Белгия	11
Босна и Херцеговина	11
България	12
Унгария	13
Италия.....	13
Португалия	14
Румъния	14
Направени наблюдения върху четенето	16
Заклучение	18

1 Въведение

Насърчаването на грамотността играе ключова роля за насърчаване на социалното сближаване и намаляване на икономическите и социални различия. Качественото ранно детско образование и грижи полага основите за по-късен успех в живота по отношение на образованието, благосъстоянието, пригодността за заетост и социалната интеграция и е особено важно за децата в неравностойно положение. В 5 от 7-те страни партньори средният процент на преждевременно напусналите училище е по-висок от средния за ЕС. Само Белгия и Босна и Херцеговина имат по-добри резултати. Поне 4 от 7-те държави партньори (няма данни за Босна и Херцеговина) имат резултати под средните на теста по четене Pisa2019 на ОИСП. Проект READ напълно отговаря на нуждите на ЕС за модернизиране и подобряване на качеството на ранното образование, повишаване на ключовите компетентности и професионалното развитие на учителите и възпитателите, също и благодарение на международното сътрудничество и обмена на добри практики.

Методологията на проекта се основава на взаимното обучение между партньорите и обмена на добри практики. Това е осъществено чрез краткосрочни съвместни дейности за обучение на персонала, организирани във всяка страна партньор. Целта на проекта беше да се състави международна колекция от добри практики, които подпомагат развитието на основните умения за четене, преди да започне същинският процес на обучение по четене.

Всички дейности по обучението бяха съсредоточени върху наблюдението на дейностите за развитие на компетентностите за четене на деца в предучилищна възраст и на дейностите по четене в началното училище. За тази цел беше разработена единна схема за наблюдение на добрите практики, предлаганите услуги и качеството на учебните и тренировъчните материали. Освен това обучението създадоха интересни възможности за събиране на данни и обмен на информация за социалния, културния и образователния контекст, стратегиите, политиките, участващите заинтересовани страни (публични и/или частни). Всяка страна проведе и проучване на компетентността за грамотяване на възпитатели, учители и родители. Обобщение на всяко проучване, както и резултатите от наблюденията са включени в настоящата публикация.

2 Партньори

В тази част са кратки представяния на партньорите по проекта.

2.1 Galileo Progetti

Galileo Progetti Nonprofit Kft. е основана в Будапеща през 2009 г. Това е унгарска организация със значително италианско участие: тя принадлежи към бизнес групата от дружества, създадена от социалния кооператив ARCA от Флоренция. Galileo Progetti е член на Европейската мрежа на предприятията за социална интеграция ENSIE. Основните цели на Galileo Progetti са развитието на сектора на ОГРДВ и на социалната икономика и социалния сектор като цяло, както и политиките за приобщаване.

2.2 Асоциация Mesezene

Асоциация Mesezene е създадена през 2019 г., за да популяризира основан на доказателства начин както за насърчаване на езиковите умения в детската градина, така и за преподаване на четене в началното училище. Асоциацията е със седалище в Будапеща, Унгария, и се състои от десет членове. Поддържа тесни връзки с детски градини (напр. Bóbita Óvoda), начални училища (напр. Herman Ottó Általános Iskola) и университети (напр. Eötvös Loránd University, Károli Gáspár University of the Reformed Church in Hungary).

2.3 Детска градина №37 „Вълшебство“

Детска градина №37 „Вълшебство“ е общинска детска градина, основана през 1977 г. Намира се в гр. София, столицата на България. Персоналът на детската градина осигурява повече от 40 години образователни услуги и грижи за деца в ранна и предучилищна възраст. Учители, възпитатели и специалисти следват националните образователни програми, одобрени от Министерството на образованието и науката. Те също така осигуряват различни допълнителни извънкласни дейности, така че децата да са в състояние да развият своя интелектуален потенциал (английски език, приложни изкуства, народни танци, балет, йога, футбол и др.). Организират се различни дейности извън детската градина (екскурзии, зелено училище, бяло училище, летни лагери и др.).

Целият персонал е висококвалифициран. Поставя се специален фокус върху развитието на

децата. Има процедури за скрининг и оценка. Има екип от специалисти (психолог, логопед, ресурсен учител), работещ с деца с дефицит или нарушения в развитието, консултиране на родители и др.

2.4 Centro Social de Soutelo

Centro Social de Soutelo е неправителствена организация, основана през 1976 г. Нашата организация развива дейността си в Португалия, по-специално в област Порто (Гондомар, Порто и Матосиньос), в областта на образованието на деца и младежи в ранна възраст, възрастните хора и социалната и обществената интервенция. Нашата мисия е "Задоволяване на законните нужди и очаквания на общността, насърчаване на равенството, участието, сътрудничеството и солидарността". По този начин CSS има за цел да подкрепя семействата в образованието и закрилата на децата, да насърчава благосъстоянието на възрастните хора и да отговори на нуждите на общността чрез типични социални реакции и проекти за социална интервенция. В нашата организация има 110 постоянни работници, както и множество лица, които се възползват от професионални програми в подкрепа на професионалното включване и различни професионални и академични стажове. Образованието в ранна детска възраст и младежта е една от основните области на интервенция. Подкрепяме 138 деца и младежи в детски градини, предучилищни и извънучилищни професионални реакции. Развиваме и дейности в подкрепа на възрастни хора и зависими лица (175 души). Centro Social de Soutelo също така разработва проекти за интервенция в общността, намесва се в няколко значими проблема на заобикалящата общност (здравеопазване, алкохолизъм и наркомания, безработица в социално уязвимите групи, бедност и социално изключване) чрез финансиране на различни структури. В допълнение към нашата детска ясла и предучилищна група, посещавана от около 150 деца, ние също така помагаме на семейства в икономическа и социална уязвимост чрез нашите проекти и протоколи със социалното осигуряване, които включват голям брой деца.

2.5 Училищен инспекторат на окръг Сату Маре

Училищният инспекторат на окръг Сату Маре е децентрализирана институция, която прилага политиките на Министерството на образованието на окръжно ниво и която:

- действа за постигане на образователните цели, предвидени в Закона за образованието;
- изпълнява политиките и стратегиите на Министерството на образованието на окръжно ниво;
- контролира прилагането на законодателството;
- следи за качеството на дейностите по преподаване и учене в съответствие с националните стандарти/показатели за ефективност;
- координира и контролира дейността на образователните звена и свързаните с тях звена в областта на окръга;
- контролира, наблюдава и оценява качеството на управление на образователните звена и институции;
- съвместно с местните органи на публичната администрация осигурява обучението на

учениците;

- следи за участието на учениците в учебните занятия по време на задължителното образование;
- координира приема в гимназиите, националните оценявания, училищните състезания на ниво образователни институции в окръга;
- координира организирането на националния зрелостен изпит в областта на образованието.

Екипът на Училищния инспекторат на окръг Сату Маре поема своята роля в процеса на развитие на обществото, като осигурява ефективна връзка между компонентите на образователната система и чрез оптимално управление на ресурсите, с цел да се повиши степента на адаптивност към очакванията на обществото и училището и учителите да възвърнат статута си на носители на развитие.

2.6 ARCA Cooperativa Sociale

Arca Cooperativa Sociale е създадена през 1983 г. и подкрепя социални, социални и образователни услуги, които са разработени и се предоставят както от частни лица, така и в съгласие с/по поръчка на публичните администрации. Arca работи в регион Тоскана, в провинциите Флоренция, Ливорно, Лука, Пиза, Пистоя и Сиена, с услуги за възрастни хора, непълнолетни, хора с увреждания, наркомани, малки деца и хора с психични проблеми. Чрез многобройните си проекти и интервенции Кооперацията се стреми към общото благосъстояние на общността, както и към насърчаването и интегрирането на нейните граждани, в дружество, което съчетава принципите на бизнеса със сътрудничеството, участието и демокрацията. В кооперацията участват повече от 1300 души (общ брой членове и служители).

2.7 Частното предучилищно заведение Montessori IQ Corner

Частното предучилищно заведение Montessori IQ Corner, основано на известната педагогика на Мария Монтесори, е първото Монтесори предучилищно заведение в кантона Тузла. Всички учебни програми са одобрени от Министерството на образованието, науката, културата и спорта на кантона Тузла. Частното предучилищно заведение

Montessori IQ Corner обучава 80 деца от 0 до 6 години в класни стаи с различни възрасти. В частното предучилищно заведение Montessori IQ Corner работят 9 професионалисти на пълно работно време за образование и грижи в ранна детска възраст (координатор, учители в детските градини и предучилищните групи) и многобройни професионалисти и доброволци на непълно работно време (специални педагози, инструктор по йога и др.). В нашето предучилищно заведение се използват босненски и английски език. Следователно децата имат възможност да изучават едновременно повече езици, независимо от тяхното текущо развитие или социален произход. Напредването на родния език на детето, в смисъл на речников запас, е основната

предпоставка за изучаване на чужд език. Изучаването и усвояването на чужд език се основава на стимулиране и развиване на езиковите умения: слушане, говорене, четене и писане.

2.8 Брюкселският университет за приложни науки и изкуства "Еразъм"

Брюкселският университет за приложни науки и изкуства "Еразъм" (EhV) е фламандско висше учебно заведение, разположено в Брюксел. Той предлага 21 бакалавърски и 4 магистърски програми в 9 различни области на обучение, които се посещават от повече от 5000 студенти, обединени в 4 департамента и 2 училища по изкуствата, разположени в 6 кампуса в града. Департаментите предлагат бакалавърски програми със силна

професионална насоченост, докато училищата по изкуствата предлагат бакалавърски и магистърски програми в областта на музиката, аудиовизуалните и сценичните изкуства. Университетът за приложни науки и изкуства "Еразъм" в Брюксел има 891 служители, които представляват 493 еквивалента на пълно работно време (януари 2018 г.). EhV прилага Европейската система за трансфер на кредити (ECTS), която улеснява сравняването на учебните програми и мобилността на студентите. Брюкселският университет за приложни науки и изкуства "Еразъм" си сътрудничи активно с брюкселския университет Vrije Universiteit Brussels (VUB) в рамките на Брюкселската университетска асоциация (UAB).

3 Доклади за отделните страни

Тази част съдържа съвсем кратка информация за всеки от докладите. Пълните доклади са налични в английската версия на публикацията.

3.1 Белгия

В Белгия за образованието отговарят общностите (фламандска, френска и немскоезична). Фламандската, френската и немскоезичната общност имат свои автономни образователни системи. Федералното правителство има само няколко отговорности в областта на образованието: определя продължителността и възрастовия диапазон на задължителното образование, критериите за призната квалификация и правилата за пенсиониране на учителите и образователния персонал. (ОИСП, 2015 г.) Обучението във всяка общност се провежда на езика на съответната общност. (Eurydice, s.d.) В настоящата публикация ще се спрем само на образователната система на фламандската общност.

Във фламандската общност училищата се ползват с висока степен на автономия, която е част от белгийската конституция - "Свобода на образованието". Свободата на образованието дава право на всяко физическо или юридическо лице да основе училище. Тази "свобода на организация" също така позволява на всяко училище да разработва свои собствени образователни политики, включително собствен педагогически план, методи на преподаване, учебна програма и разписания, както и да назначава свой собствен персонал. Въпреки че училищата, получаващи публично финансиране, са задължени да работят в рамките на нормативна уредба, те все пак се ползват със "значителна автономия". (ОИСП, 2015 г.)

Училищното образование във Фламандската общност е задължително от пет до осемнадесетгодишна възраст. До петнадесетгодишна възраст редовното обучение е задължително. От 15-годишна възраст нататък има възможност за включване в задочно обучение и за избор на структуриран учебен план, който съчетава задочно професионално образование в образователна институция с работа на непълно работно време. (Eurydice, s.d.)

3.2 Босна и Херцеговина

През 2003 г. Министерството на гражданските въпроси на Босна и Херцеговина инициира приемането на четири рамкови закона в областта на образованието (Рамков закон за предучилищното образование в Босна и Херцеговина, Рамков закон за началното и средното образование в Босна и Херцеговина, Рамков закон за средното професионално образование и обучение в Босна и Херцеговина, Рамков закон за висшето образование в Босна и Херцеговина). Това беше първата стъпка към образователната реформа, както и към допускането до интеграция в ЕС. Регионалното образование в Босна и Херцеговина е

разделено по компетентност между ентитетите на Република Сръбска, десетте кантона във Федерацията на Босна и Херцеговина и окръг Бръчко в Босна и Херцеговина. Всяка от дванадесетте единици има собствено Министерство на образованието, закони в областта на образованието и бюджет за образование. На ниво единица Министерството на образованието и науката на Федерацията има координираща роля по отношение на десетте кантона. Рамковите закони в различните области на образованието представят единни политики, а регионалните закони на кантоните и единиците, както и на област Бръчко, се определят от специфични и допълнителни индивидуални политики, които са в съответствие с рамковите закони на национално ниво. На национално равнище са създадени три образователни агенции: Агенция за предучилищно, начално и средно образование, Агенция за развитие на висшето образование и осигуряване на качеството и Център за информация и признаване на документи за висше образование. По отношение на регионалното ниво и нивото на всеки кантон Босна и Херцеговина е создала девет педагогически/образователни института, които отговарят за оценяването и наблюдението на образователните институции, разработването на учебни програми, утвърждаването на нови подходи и методики на обучение, организирането на обучения за специалисти и други подобни дейности. Тези институции са разработили и прилагат различни закони, които са в съответствие с рамковите закони за образованието (педагогически стандарти, наредби за специалистите и институциите и т.н.).

3.3 България

В България има Закон за предучилищно и училищно образование. Този закон урежда обществените отношения, свързани с осигуряване на правото на предучилищно и училищно образование, както и с устройството, функциите, организацията, управлението и финансирането на системата предучилищно и училищно образование. Държавните образователни стандарти са 19 на брой.

Има различни нормативни сокументи, които имат отношение към обучението на децата, напр. Наредба № 5 от 03.06.2016 г. за предучилищно образование, НАРЕДБА № 6 от 11.08.2016 г. за усвояването на българския книжовен език, НАРЕДБА за приобщаващо образование, НАРЕДБА 15 за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и други педагогически специалисти, ПРАВИЛНИК за създаването, устройството и дейността на обществени съвети, НАРЕДБА № 15 за инспектирането на детските градини и училищата, НАРЕДБА за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование.

Системата на образование у нас е представена в таблицата по-долу.

Степен и етапи на образование	Възраст (години)	клас	Вид институция
1.Ясла	08 до 2,3 г.	0	Детска градина, самостоятелна детска ясла
2.Предучилищно образование	до 6-7 г.	0	детска градина
3.Начално	7-11 г.	1-4	училище

(Начален етап на основната образователна степен)			
4.Основно образование (прогимназиален етап на основната образователна степен)	11-14 г.	5-8	Училище
5.Средно образование	14-19 г.	8-12	училище
6.Средно специално	15-19 г.	9-12	училище
7.Висше образование			университет

3.4 Унгария

В Унгария институционалните грижи за деца и образованието са отговорност на две отделни министерства. Детските ясли за деца на възраст от 0 до 3 години се управляват от социалния сектор, докато предучилищното и училищното образование за деца на възраст от 3 до 16 години се управлява от сферата на образованието.

Детските градини могат да се управляват от държавни, общински и частни стопани. Държавните и общинските институции предоставят услугите си безплатно, докато частните институции работят на платена основа. Тяхната работа е разгледана през 1997 г. XXXI. Закон за закрила на детето и за управление на настойничеството и попечителството. Според него детската ясла е форма на дневна грижа за децата като част от основните грижи за децата. Детската ясла е институция, която осигурява професионални грижи и възпитание за деца на възраст от двадесет седмици до три години. Ако детето е навършило тригодишна възраст, то може да остане в детската ясла до края на годината, в която се полагат грижите за него. Закон XXXI от 1997 г. за закрила на децата и Дирекцията за настойничество. Съгласно чл. 42, ал. 1 от Закона за закрила на детето (наричан по-долу: Закон за закрила на детето), ако детето все още не е готово за предучилищно образование, то може да бъде обучавано и обгрижвано в детска ясла до 31 август след навършване на четиригодишна възраст. Детската ясла може да осигурява и ранно детско образование и грижи за деца със специални образователни потребности до навършване на 6-годишна възраст на детето. В допълнение към основните грижи, детската ясла може да помогне на семействата и с консултации, периодични грижи за деца, експлоатация на детски хотел, експлоатация на детска група, домашни грижи и гледане на деца, наемане на играчки и оборудване и детско хранене.

3.5 Италия

Системата за образование и обучение в Италия включва всички нива - от ранното детско образование до висшето образование. Организацията на училищата е разделена основно на държавни училища, управлявани и финансирани чрез средства, предоставени от бюджета на Министерството на образованието, университетите и научните изследвания, и недържавни училища, които могат да бъдат равноправни или частни.

В Италия, съгласно чл. 33 от Конституцията позволява на юридически и физически лица да

създават училища и образователни институти. Училищата, определени като недържавни, могат да бъдат три вида: равноправни, неравноправни и чуждестранни. Равнопоставените училища изпълняват обществена услуга и признаването на равнопоставеността им гарантира автономия от културна и образователна гледна точка и правото да издават дипломи със същата правна стойност като държавните училища. От друга страна, за учениците, които редовно посещават неравностойни училища, дори и да изпълняват задължението за образование, в края на всеки училищен път те ще трябва да полагат изпит за придобиване на правоспособност, тъй като неравностойните училища не могат да издават квалификации с правна стойност. Нито междинни или заключителни сертификати със стойността на правно удостоверение. В Италия има по-голямо присъствие на публичния сектор, отколкото на частния, всъщност дори в Тоскана и детските градини, и началните училища са предимно държавна собственост.

3.6 Португалия

Достъпът до образование е право на всички португалци, залегнало в Конституцията на Португалската република и в Основния закон за образователната система (Закон 46/1986 от 14 октомври), а образованието е всеобщо и безплатно по време на задължителното обучение.

Отговорност на държавата е да насърчава демократизацията на образованието, но не е нейно право да програмира образованието. Тази роля е поверена на Генерална дирекция "Образование" на Министерството на образованието, която отговаря за изпълнението на политиките, свързани с педагогическите и дидактическите компоненти на предучилищното, основното и средното образование, както и на извънкласното образование, и за техническата подкрепа при тяхното формулиране (Декрет-закон 266-G/2012).

Португалия е определила задължителна училищна възраст от 12 години.

Предучилищното образование е незадължително ниво, чиито цели включват индивидуална стимулация, емоционална стабилност и сигурност; насърчаване на интеграцията в различни социални групи; развитие на способността за изразяване и общуване, както и на творческото въображение.

3.1 Румъния

Националният закон за образованието в Румъния определя рамката, структурите, ценностите и основните принципи в образованието. Документът има за цел да гарантира основното право на образование, насочено към учене през целия живот. Задължителният образователен път, който трябва да се следва, е 10 години, включително начален и гимназиален етап на образование. Законът се основава на визия, която има за цел да насърчи образователна система, основана на ценности, творчество, познавателни способности, волеви способности и способности за действие, знания, основополагащи умения и основни способности както в професионалната, така и в личната сфера.

Училищното образование е задължително до десети клас (което съответства на шестнадесет

или седемнадесетгодишна възраст). Училищният образователен цикъл приключва в дванадесети клас, когато учениците завършват бакалавърска степен. Системата е структурирана на нива и, когато е уместно, на клонове, за да се осигурят необходимите условия за придобиване на ключови компетентности и за професионално развитие.

Задължителните образователни етапи са началният и средният етап (до десети клас). Техническото образование (технологичен път) включва 12-и и 13-и клас на средното образование. Професионалното и техническото образование се състои от професионално образование, техническо образование и следгимназиално обучение.

За учениците с различни способности са предвидени специални образователни мерки. За учениците със специални образователни потребности се организират класове по специално образование и интегрирано обучение. Освен това за учениците с изключителни резултати се предлага допълнителна подкрепа чрез центровете за обучение на отличници.

4 Направени наблюдения върху четенето

Проектът "Готови за четене" се фокусира върху съвместни обучения за преподаватели с професионалния персонал на партньорските организации по проекта във всички участващи страни (Унгария, Белгия, Португалия, Италия, България и Босна и Херцеговина). Поради ограниченията на COVID-19 проектният консорциум организира три вида обучения: присъствени, онлайн и хибридни. Преглед на отговорите и резултатите от всички дейности по обучението с общо 79 участници е представен в таблица 1. (Приложение 1.).

Проучването включва наблюдение на ресурсите в класната стая, климата и поведението на учителите по време на уроците. Това включва въпроси, свързани с климата и средата в класната стая, методиката на работа на учителите, планирането, уменията и инструкциите.

Отговорите на всички участници показват, че резултатите са уникални. Във връзка с вида на отговорите можем да се насочим към някои от проблемите, които са еднакви и общи за всички предучилищни и училищни организации в страните партньори.

Резултатите от климат и среда в класната стая показват, че повечето участници са напълно съгласни (84,81%) или съгласни (12,67%), че класните стаи в детските градини и училищата на наблюдение са позитивни и отношението на учителите има положителен ефект върху децата. Също така резултатите показват, че 88,60% от участниците са напълно съгласни, че взаимодействието между учителите и учениците се описва като подкрепящо и уважително, а 81,01% от участниците посочват, че учениците насърчават колективния успех на класните стаи. Участниците коментират, че децата получават положително подкрепление и че има топла среда за децата с адекватно взаимодействие между децата и учителите. Във връзка с учебните посещения участниците заявиха, че учебните посещения в Португалия и Румъния са представили чудесно взаимодействие с топло и подкрепящо обучение за децата.

Във връзка с обстановката в класната стая резултатите показват, че от 67 % до 69 % от участниците са наблюдавали класна стая с библиотека, ктове за четене, видима грамотност и печатни материали. Освен това резултатите, свързани с тези въпроси, показват, че от 18 % до 25 % от участниците не са били сигурни как да наблюдават тези видове ресурси. Коментарите на участниците показват, че класната стая на учебните посещения в Португалия има силно положително въздействие, основано на изследвания и силен акцент върху практиката. Коментарите на участниците от България и Босна и Херцеговина включват, че в някои от класните стаи не е имало видими материали за четене, стените са трезви или с някаква декорация без материали за ограмотяване.

Резултатите от методиката на работа на учителите показват, че 7,59% от участниците не са съгласни, че целите и задачите на учителите отговарят на обучението на учениците. Също така 6,32% от тях не са съгласни, че планирането на уроците и поведението на учителите е логично и систематично. Някои от участниците смятат, че наблюдаваните дейности не демонстрират по подходящ начин дейности по четене и че няма достатъчна подготовка за уроците.

Резултатите за уменията и критериите на учителите показват, че около 13% от участниците са категорично несъгласни или не са съгласни с твърдението, че учителите използват ИКТ в класната стая. Тези отговори биха могли да бъдат свързани със специфичната методология на Монтесори детската градина в Босна и Херцеговина, която не предвижда никакъв вид

технологии в класните стаи. Освен това други резултати показват, че около 12 % от участниците не са решили дали учителите предоставят възможности за обсъждане на текстове с учениците и демонстрират използването на умения и стратегии за четене.

5 Заключение

Тази част съдържа най-важните резултати, свързани с наблюдаваните дейности по време на съвместните обучения на персонала, и препоръки, свързани с грамотността и обучението по четене в предучилищните и училищните институции в страните от ЕС и в Босна и Херцеговина.

Въпреки че обученията се проведеха в различни страни и видове институции с различни методики, резултатите на участниците бяха еднакви по отношение на плюсовете и минусите. Можем да заключим, че участниците са наблюдавали положителна атмосфера и климат в класните стаи, а учителите са били считани за подкрепящи. Учебното посещение в Португалия беше оценено високо благодарение на добре планираните училищни дейности. По време на учебното посещение в Румъния участниците се сблъскаха с топла и приветлива учебна среда. По-малко положителна беше липсата на разбиране и идентифициране на ключови ресурси, свързани със средата (библиотека, кът за четене и работно място за ограмотяване), представени в България и Босна и Херцеговина. Отговорите на участниците показват, че те не са сигурни за тези термини и за ресурсите на средата в класната стая. Съмнението включва въпроси за това какво е съществено в библиотеката или къта за четене. Основните проблеми, свързани с обучението по грамотност, включват отговорите на участниците, които показват липса на умения на учителите относно планирането и логическото представяне на уроците. Участниците също така показват безпокойство по отношение на дейностите в Италия, тъй като няма достатъчно време за наблюдение.

Една от основните препоръки, които могат да бъдат изведени от резултатите, е, че се нуждаем от по-добри определения, свързани с ресурсите за обучение по грамотност (библиотека, работно място за ограмотяване, кът за четене) от страна на професионалния персонал. Друга препоръка е, че предучилищните и училищните институции трябва да подобрят уменията и инструкциите на учителите, свързани с обучението по грамотност. Това може да се постигне чрез допълнителни дейности за професионално обучение, запознаване със специфични методики или осигуряване на подходящи учебни материали за децата.